

CENTRA AKTIVIT – PRAKTICKÉ PŘÍKLADY

Mgr. Naděžda Vojtková

Pedagogická fakulta MU

nada.vojtkova@gmail.com

Centrum individuálních potřeb

Popis:

Žádná třída nebo skupina žáků není homogenní. Vždy se najdou žáci, kteří jsou rychlejší nebo pomalejší než ostatní, mají jiné vzdělávací potřeby, jejich učební strategie jsou odlišné od ostatních žáků apod. V těchto případech může učitel použít práci v centrech k rozvíjení dovedností podle individuálních potřeb.

Centrum individuálních potřeb 1 (práce pro žáky, kteří ukončí práci dříve než jejich spolužáci)

Cíl centra:

- umožnit rychlejším žákům pokračování v práci bez zbytečného čekání
- zamezit rozptylování pozornosti žáků, kteří pracují na zadaném úkolu, i těch, co práci již skončili
- poskytnout žákům možnost autonomního rozhodování a učení

Příprava:

Učitel připraví kartotéku s aktivitami (může mít podobu krabice, v níž budou jasně označeny jednotlivé aktivity, např. zaměřené na jednotlivé řečové dovednosti nebo na rozvoj jazykových prostředků).

Postup:

Žák, který dokončí práci dříve, odejde do centra (obvykle umístěného v rohu třídy, tak aby nerozptylovalo pozornost ostatních), vybere si aktivitu podle svého zájmu nebo potřeby a pracuje na ní. Žák by měl mít možnost zkontrolovat si vypracovaný úkol (aktivitu) sám podle přiloženého řešení.

Zpětná vazba:

Žák oznámí učiteli, které úlohy vypracoval a s jakým úspěchem, popř. si vyjasní nejasné odpovědi. Učitel ocení snahu žáka a zeptá se, zda mu aktivita či úloha pomohla v rozvoji jazyka, čímž ho vede k reflexi a sebehodnocení.

Možné variace:

1. Místo připravené kartotéky budou rychlejší žáci sami připravovat další aktivity založené na úkolech/jazyku, který procvičovali. Např. úkol, který vypracovali, byl text s chybějícími slovy. Žáci mohou připravit přiřazovací cvičení (chybějící slovo – jeho definice) nebo mohou ve slovníku najít vhodné varianty k chybějícím slovům, a vytvořit tak text s výběrem z možností. Tyto aktivity pomohou slabším žákům při procvičování slovní zásoby.
2. Učitel připraví aktivity či úkoly, které navazují na řešený úkol a umožňují další procvičení tématu nebo jazyka.
3. Učitel připraví řešení dané aktivity nebo úkolu, rychlejší žáci si samostatně zkontrolují a mohou pomoci slabším při vypracování.
4. Učitel vybere referenční materiál (gramatické knihy, slovníky) a žáci si mohou s jejich pomocí zkontrolovat svoji práci. Při společném rozboru a kontrole sdělí své poznatky třídě.

Praktická ukázka – základní škola

Třída: 5. nebo 6.

Jazykový cíl hodiny:

- procvičit pořádek slov ve větě s důrazem na příslovce frekvence (always, never, often, sometimes...)
- zopakovat popis činností, které se opakovaně vyskytují

Aktivita pro třídu:

Žáci samostatně pracují na cvičení z pracovního sešitu

Příklad cvičení:

Word Order

Put the words in the right order and make sentences. Then match the sentences with the pictures.

1. is / shop / the / open / always

.....

2. parents/ go away / at / never/ weekends/ my

Materiál byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora trvalého profesního rozvoje (CPD) pedagogických pracovníků propojením pedagogické fakulty se školami na Jižní Moravě – **EDUCOLAND**"

Projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR.

.....

3. get up/ I/ before/ often/ mother/ my

.....

4. sometimes/ play/ younger/ do/ with/ you/ children

.....

5. often/ friends/ listen/ my/ music/to/ together

.....

Žák dokončí práci a odejde do centra, kde si přečte úkol:

*Napiš o sobě 3 pravdivé věty a použij slova **always**, **never** a **often**. Piš větším písmem a nechávej mezery mezi jednotlivými slovy. Zkontroluj si pravopis ve slovníku.*

Větu rozstříhej na jednotlivá slova a sepi svorkou.

Pokud jsou na stole již další rozstříhané věty, snaž se je správně poskládat, napiš je na přiložený papír a snaž se uhodnout, kdo věty napsal.

*Write 3 true statements about yourself using **always**, **never** and **often**. Write in bigger script and leave spaces in between the individual words. Check your spelling in the dictionary. Cut the sentence into words and fasten them with the paper clip.*

If there are other cut sentences on the desk, organise them, write them on a piece of paper and guess who might have written them.

Příprava centra:

Učitel připraví materiál do centra (proužky papíru, nůžky, čisté listy papíru, slovník, psací potřeby) a napíše pokyny v českém nebo anglickém jazyce (záleží na běžné praxi ve třídě).

Role učitele:

- Učitel zkontroluje věty žáků před rozstříháním a v případě nutnosti dá podněty k opravě.
- Po dokončení aktivity se učitel zeptá, co zajímavého se žáci o sobě dověděli a zda uhodli, kdo věty napsal.

- Jazyková konsolidace učiva – učitel napíše na tabuli několik vytvořených vět bez příslovcí. Příslovce připraví na barevné karty. Žáci je umístí na patřičné místo ve větě. Učitel může napsat slova na karty většího formátu, které žáci uspořádají do vět.
- Učitel může napsat na tabuli správně a nesprávně poskládané věty a žáci navrhnou případné změny a opravují chyby (chyby by se měly týkat procvičovaného tématu).

Věty mohou být dále využity k procvičování slovosledu v anglických větách nebo k procvičování poslechu s porozuměním zaměřeného na vytváření pozitivní atmosféry ve třídě (učitel čte věty, žáci se snaží porozumět a odhadnout, kdo věty napsal).